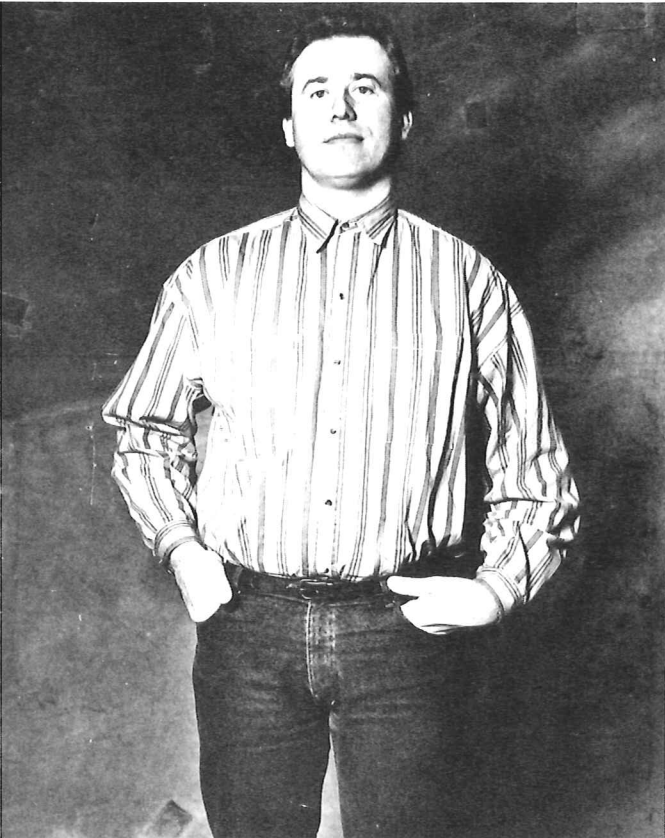

De kijk op opera veranderen

Een gesprek met Jerry Aerts

JA : "Het was de optie van de regisseur om het geheel open te trekken. De voorstelling is geconcipieerd op onze scène, met in het achterhoofd een aantal Europese zalen waar de productie later zou kunnen gespeeld worden. De techniciteit speelt bij opera zo'n enorme rol dat je altijd rekening moet houden waar je er later nog met terecht kan. Kameropera heeft historisch niet altijd op een kleine ruimte geduid. Zoals kamermuziek niet naar de locatie, maar wel naar de bezetting refereert. Wat men nog kameropera noemt, is ook in de 20e eeuw zeer divers. Dat kan gaan tot een ensemble van 20 à 30 musici, wat net op de grens zit van de orkestbezetting in een operahuis. Kameropera kan natuurlijk ook in een kleinere ruimte, of met een tribune op ons toneel, zodat er voor 80 of 100 mensen gespeeld wordt. De concrete productie dicteert dat. Ik vind niet dat de techniciteit van de zaal een norm kan zijn voor de programmatie."

Ziet u uw initiatief als complementair aan de operahuizen of als een alternatief?

JA : "Vooral als complementair omdat ik weet dat er ook in De Munt interesse bestaat voor dit soort werk. In de Vlaamse Opera zie ik dat niet gebeuren, daar houdt men het bij de grotere dingen.

Er gebeurt heel veel in Europa op het gebied van kameropera. Ik voel bij ensembles en componisten, maar ook bij regisseurs, de behoefte om dat medium aan te pakken. Als organisator moet je daar op inspelen, eventueel in de rol van coproductent. Er bestaan geen structuren voor, er zijn geen subsidiekanalen. Men valt overal tussen wanneer men het over kameropera heeft, omdat men vindt dat de grote operahuizen al meer dan voldoende krijgen. *Jakob Lenz*, geproduceerd door S.O.I.L. in coproductie met deSingel en de B.R.T., is daar een mooi voorbeeld van. Tot één week voor de première was er geen subsidiëring. De productie was negatief geadviseerd

door de werkgroep Hedendaagse Muziek én door de R.A.T., want ze viel buiten de muziek en buiten het theater. Uiteindelijk is er bij ministeriële beslissing een zeer beperkte, symbolische bijdrage gekomen die de productie financieel heeft gered."

Is ervoor de toekomst een ander perspectief dan een ministerieel ingrijpen?

JA : "Daar moet nog hard aan gewerkt worden. Wij plannen in 1993 een kameropera-festival in samenwerking met Antwerpen 93. Ik heb een ruwe begroting gemaakt waarin het aandeel van deSingel en van Antwerpen 93 opgenomen is, maar bij het engagement van de Vlaamse Gemeenschap staat nog een vraagteken. Ook de Vlaamse Opera heeft zich reeds geëngageerd om binnen het festival een grote internationale productie te maken."

Kameropera kan niet gesubsidieerd worden vanuit de budgetten van theater, noch van muziek en opera beperkt zich voor de Vlaamse Gemeenschap tot de Vlaamse Opera?

JA : Klopt, andere mogelijkheden zijn er niet. Sporadisch krijgt Kameropera Transparant wel eens geld uit de projectenpot, maar altijd minimale bedragen. Ook de *Antigone*-productie van Lukas Pairon krijgt nu wat toegestopt. Na lang aandringen lukt dat dan."

Komt er dan een samenwerking met bestaande groepen, zoals bijvoorbeeld Transparant?

JA : "Ik kan me niet goed verzoenen met hun artistieke opties, de manier waarop er geregisseerd wordt, of hoe alles uiteindelijk zijn beslag krijgt. Ik heb niet al hun producties gezien, maar wat ik zag heeft me telkens opnieuw teleurgesteld. En dat heeft niet alleen met middelen te maken."

Ziet u de kameropera ook als een mogelijkheid om te breken met het monumentale van de opera? Als een afstand nemen van de grote machinerie?

Op 1 juni ll. trad Jerry Aerts in functie als directeur van deSingel. Hij volgt Frie Leysen op die tien jaar lang, van bij de oprichting, het theater geleid heeft. Met de keuze van Aerts werd geopteerd voor doorstroming in het huis. Aerts was sinds 1984 immers directie-assistent en ondermeer muziekprogrmmator.

In de eerste persverklaringen van Jerry Aerts viel zijn intentie op om in deSingel een plateau te creëren voor kameropera. Met de recente creatie Jakob Lenz in het achterhoofd gingen we op zoek naar tekst en uitleg.

Jerry Aerts : "Op dit moment bestaat de neiging om alles waarin muziek en theater samengaan op een podium onder de term opera te catalogeren. Ik spreek liever over het genre kameropera zoals dat historisch bekend is in de barok en het classicisme, wat minder in de romantiek; maar zeker ook, en vooral, in de 20e eeuw. Het is opera in een gereduceerde vorm, voor een klein ensemble musici en een beperkt aantal solisten."

Maar Jakob Lenz was wel een productie voor het grote toneel.